

Valtioneuvoston kanslia
terveet-tilat@vnk.fi

LAUSUNTO TERVEET TILAT 2028 -TOIMENPIDEOHJELMAN LUONNOKSESTA 21.12.2017

Suomen Eläinlääkäriliitto ry kiittää Suomen hallitusta ja valtioneuvoston kansliaa pitkäkestoisen, julkisten rakennusten sisäilmaongelmiin ja sisäilmasairastuneiden hoidon ja kuntoutuksen sekä sosiaaliturvan parantamiseen tähtäävään toimenpideohjelman käynnistämisestä.

Eläinlääkäriliitto pitää Terveet tilat 2028 -ohjelmaa erittäin tarpeellisena, se sisältää monia välttämättömiä toimenpiteitä. Erityisen kiireellisiä ovat mallit kiinteistöjen suunnitteluun, rakentamiseen, kunnossapitoon, korjaamiseen ja sisäilmaepäkohtien selvittämiseen (toimenpideohjelmassa 3.1.1., 3.1.5, luvut 3.2., 3.3. ja 4.2.).

Eläinlääkäriliiton jäsenistä iso osa työskentelee kuntien terveysvalvonnassa. Liiton näkemys on, että jotkut kunnat ovat valveutuneita ja hoitavat asiat kuten pitää, kiinteistöistä on rekisteri ja korjaustoimet on dokumentoitu. Näissä kunnissa jokaiseen kiinteistöön teetetään osaavan asiantuntijan toimesta kuntotutkimus ennen peruskorjausta tai toisaalta silloin, jos henkilöstö raportoi ongelmista. Samalla tekninen toimi on heti yhteydessä terveysvalvontaan ja asioita pohditaan yhdessä mm. työterveyshuollon kanssa.

Valitettavan suuri osa kunnista kuitenkin hoitaa asiaa suunnittelemattomasti tulipalon sammutus -periaatteella. Terveysvalvontaa ei konsultoida ja kouluista saatetaan tilata erilaisia myrky- ja sisäilmatutkimuksia, käytetään homekoiria, ei tiedoteta asianmukaisesti ja askarrellaan pieniä korjauksia siellä täällä. Tämä on yleinen tapa edelleen. Se on kallista, koska rahat menevät hukkaan ja ihmisten oireilu jatkuu tai pahenee.

Eläinlääkäriliiton käsityksen mukaan ongelmaa on osaamisessa ja asenteissa. Jotta tilanne paranee, pitää kuntien tekniselle toimelle ja päättäjille laatia selkeä toimintaohjeisto siitä, miten sisäilmaongelmaprosessissa toimitaan oikein ja riittävän nopeasti. Ohjeiden pitää olla tiiviitä ja yksinkertaisia. On tärkeää myös ohjeistaa, milloin vanhaa kiinteistöä ei enää kannata korjata.

Epäpuhtaassa sisäilmassa altistumisaikaa on lyhennettävä nykyisestä tilanteesta. On tavallista, että rakennuksen sisäilman epäkohdat ovat tiedossa, mutta kiinteistön omistajalla ei ole valmiiksi mietittyjä menettelytapoja esimerkiksi väistötilojen hankinnasta ja niihin siirtymisestä. Rakennuksen käyttäjät joutuvat oleskelemaan tiloissa, joissa he altistuvat sisäilman epäpuhtauksille ja herkimvät sairastuvat. Koulujen ja päiväkotien lapset ja henkilökunta asetetaan tietoisesti terveysvaaraan.

Toimenpideohjelmassa onkin määriteltävä eri toimenpiteille määräjät, jotta kiinteistön omistaja ryhtyisi mahdollisimman nopeasti toimenpiteisiin epäkohtien korjaamiseksi.

Suomen Eläinlääkäriliitto ry

Päivi Lahti
puheenjohtaja

Marjatta Vehkaoja
toiminnanjohtaja